

Vključenost odraslih v izobraževanju: kdo, koliko in kako?

mag. Jasmina Mirčeva

Andragoški center Slovenije, Šmartinska cesta 134a, Ljubljana

e-mail: jasmina.mirceva@acs.si

V osredju ekonomske logike je predpostavka, da ustvarjanje fleksibilnih in delovno sposobnih posameznikov pripomore v boju proti socialni izključenosti. Izhodišče takega razmišljanja je, da je participacija na trgu dela najboljši način za zmanjševanje socialne izključenosti. Po Lizbonskem vrhu je namesto zmanjševanja brezposelnosti pri aktiviranju posameznika postalo prednostno povečevanje zaposljivosti. Zaposlovanje postaja rešitev za raznovrstne probleme in zato si EU prizadeva zvišati stopnjo zaposlovanja. Središče vse bolj postaja individualni način reševanja problemov. To pomeni, da se globalni kontekst problema v tem primeru socio-ekonomska razlaga izključenosti ignorira. Problem postane individualni oziroma psihološki. Socialne razlike se predstavijo kot individualne razlike, razlike v človeških zmožnostih in stališčih ter pripravljenosti, da bi se posamezniki prilagodili spremembam. Gre za transfer problema iz makro na mikro raven. Zanimarjajo se značilnosti socialnega konteksta v katerem posamezniki živijo, značilnosti njihove biografije, potreb in ambicij ter značilnosti družbenega konteksta na splošno.

Dejstvo je, da se je v post-industrijski družbi spremenil tudi značaj dela in zaposlovanja. Zaposlovanje postaja vse manj stabilno in vse bolj odvisno od spretnosti in adaptibilnosti posameznikov. Tukaj je treba poudariti, da je razmerje med naravo (tipom) dela in možnostjo za pridobivanje znanja in spretnosti zelo kompleksno. V podjetjih in drugih organizacijah se lahko prepoznajo kategorije z zelo različnimi nalogami in delovnim statusom. Manj zahtevna ali nezahtevna delovna mesta nespodbudno vplivajo na nadaljnje vključevanje v izobraževanje zaposlenih. Lundvall, eden od glavnih teoretikov 'učече se družbe' poudarja, da se v 'učēci se družbi' učenje poteka v vseh sektorjih in segmentih te družbe, tudi v manj tehnološko razvitih in bolj tradicionalnih področjih. Torej učni potencial in možnosti se razlikujejo, pomembno pa je, da imajo vsi priložnosti za permanentno pridobivanje novega znanja in spretnosti. Nesmiselno je, da se pri načrtovanju izobraževanja ignorirajo ali izključujejo določeni tipi dela. Lundvall propagira politiko, ki zagotavlja enake pravice, omogoča tehnološki razvoj, uresničevanje človeškega dostojanstva in prepoznavanje različnosti.

Osvetlila bom, kakšna je bila po ugotovitvah raziskave o vključenosti odraslih v izobraževanje v Sloveniji zastopanost odraslih v izobraževanje, kakšna je zastopanost podpopulacij in koliko sedanja organiziranost dela spodbuja enakomerno udeležbo v organiziranih učnih dejavnostih.